T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2016 / 102
KARAR NO : 2016 / 149
KARAR TR : 14.3.2016

ÖZET: **2918 sayılı Yasadan kaynaklanan sorumluluk davasının ADLİYARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.**

K A R A R

Davacı : Y.K. Sigorta A.Ş.
Vekilleri : Av. H.B. & Av. M. G. & Av. M.G.
Davalılar : 1- Karayolları Genel Müdürlüğü
Vekili : Av. D. A. (İdari Yargıda)
2- İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı
Vekili : Av. A.K. (İdari Yargıda)

O L A Y : Davacı vekili dava dilekçesinde; "Müvekkil şirket nezdinde 45307961 nolu "Kuşku Sigorta Poliçesi" ile sigortalı bulunan İncesu Fizik Tedavi Reh. Psik. Ted. Tic. Ltd.Şti.'ye ait 34..... plaka sayılı araç, 12/09/2010 tarihinde D-100 Karayolu-Avcılar istikametinde seyir halinde iken "34 GD 1164 plaka sayılı aracın yoldun kaynaklanan nedenlerle kayarak yoldan çıkması neticesinde çarpması suretiyle maddi hasara uğramıştır."

Olay sonrası KTK gereğince, kaza tespit tutanağı tutulmuş ve sürücünün alkol muayenesi yapılmıştır.

12.09.2010 tarihli kaza tespit tutanağında "Kazanın 34 ..... plaka sayılı aracın yolun tretuvar kısmının yetersizliği ve yerinden kaymasının da etkisiyle sigortalı araca çarparak hasar verdiği ve bu olayda hem karşı sürücü hem de yol kusurunun bulunduğu" rapor edilmiştir.

Kazanın müvekkil şirkete ihbarı üzerine gerekli belgeler toplanmış ve kısmen kusurlu karşı araç ..... plaka sayılı aracın zorunlu mali sorumluluk sigortacı A. S. A.Ş ile irtibata geçilmiştir.

Müvekkil şirkete Kasko Sigortası ile sigortalı bulunan kusursuz 34 ..... plaka sayılı araçtaki hasar tespiti karşı aracın zorunlu mali mesuliyet sigortacısı olan A. Sigorta A.Ş nezdinde yaptırılmış ve düzenlenen 15.11.2010 tarihli ekspertiz raporunda 34..... plaka sayılı araçta toplam 4.133.71 TL maddi hasar bulunduğu ve bu hasardan %50 oranında da bu yolda bulunan tretuvarların 100 metrelik kısmının tek sıra olmasından dolayı yetersiz kalıp yerinden firlaması hasebiyle" Karayollarında olduğu rapor edilmiştir.

Müvekkil şirket tarafından bu tespit ve değerlendirmeler doğrultusunda sigortalısına 14/01/2011 tarihinde 4.134,00 TL hasar tazminatı ödenmiştir.

Raporlar sonucu hasar dosyalarının tekemmülü üzerine müvekkil şirkete sigortalı bulunan 34..... plakalı kusursuz araçtaki toplam 4.133.71 TL'lik hasarın sigortalısına tekabül eden 2.067,00 TL'lik kısmı A. S. tarafından müvekkil şirkete ödenmiş bulunmaktadır,

Ancak kusurun %50'lik kısmına tekabül eden 2.067.00 TL'lik bölümü, TTK 1301. madde hükmü mucibince sigortalısının haklarına halef olan taraf sıfatıyla müvekkil şirket tarafından 22.06.2011 tarihinde davalılardan Karayolları Genel Müdürlüğünden itibaren talep edilmiş ancak davalı idare 07.07.2011 tarihli cevabı ile bu talebi redderek sorumluluğun İstanbul Büyükşehir Başkanlığı'na ait olduğunu ifade etmiştir. Bu nedenle ilgili idareye de husumet yöneltilmiştir.

Yerleşik mevzuat ve içtihat hükümleri gereğince: "Trafik kazasına neden olan olay bir idari işlem veya eylemin yapılması sırasında Karayolları tarafından alınması lüzumlu tedbirlerin alınmaması veya yol yapım hizmetinin gereği gibi ifa edilmemesi nedeniyle meydana gelmişse, ilgili idarenin hizmet kusuru nedeniyle sorumluluğu bulunduğu" açıkça ifade edilmiştir.

Açıklamış olduğumuz nedenlerden dolayı tahsil edilemeyen tazminat alacağının davalı idarelerden dava yolu ile talep edilmesi zarureti hasıl olmuştur.

SONUÇ-İSTEM: Arz ve izah edilen nedenlerle; fazlaya dair haklarımız saklı olmak kaydıyla, 2.067,00 TL hasar tazminatının 14/01/2011 ödeme tarihinden itibaren işleyecek T.C. Merkez Bankası Kısa Vadeli Kredilere uygulanan avans faizi ile birlikle kusurlu sorumlu davalılardan müştereken ve müteselsilen tahsiline, yargılama gideri ve ücreti vekaletin davalı tarafa tahmiline karar verilmesini bilvekale arz ve talep ederiz." demek suretiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

İstanbul 6. İdare Mahkemesi:31.10.2012 gün ve E:2011/2015, K:2012/2114 sayı ile özetle; davada adli yargı yerinin görevli olduğundan bahisle davanın görev yönünden reddine karar vermiştir.

İşbu karara karşı yapılan itiraz başvurusu üzerine İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 16.4.2013 gün ve E:2013/6307, K:2013/5904 sayılı ilamı ile özetle; davanın görev yönünden reddine ilişkin karar yönelik taraflar itirazının reddine, kararın bu kısmının onanmasına karar vermiş, karar düzeltme istemi üzerine aynı yer 13.11.2013 gün ve E:2013/15813, K:2013/16998 sayılı ilamı ile karar düzeltme isteminin reddine karar verilmiş ve karar kesinleşmiştir.

Davacı vekili aynı istemle bu kez adli yargı yerinde dava açmıştır.

İstanbul 9. Asliye Hukuk Mahkemesi:26.5.2014 gün ve E:2013/412, K:2014/224 sayı ile özetle; davada idari yargı yerinin görevli olduğundan bahisle davanın görev yönünden reddine karar vermiş, tarafların temyiz etmemesi üzerine karar kesinleşmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Serdar ÖZGÜLDÜR'ün Başkanlığında, Üyeler: Ali ÇOLAK, Yusuf Ziyaattin CENİK, Alaittin Ali ÖĞÜŞ, Süleyman Hilmi AYDIN, Mehmet AKBULUT ve Yüksel DOĞAN'ın katılımlarıyla yapılan 14.3.2016 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27.maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; 2918 sayılı Yasa'dan kaynaklanan sorumluluk davasında idari ve adli yargı yerleri arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14.maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, davacı vekilinin istemi üzerine, adli yargı dosyasının son görevsizlik kararını veren mahkemece, idari yargı dosyası da temin edilmek suretiyle Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Selim Şamil KAYNAK'ın, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Uğurtan ALTUN'un davada adli yargının, Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın ise davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Davanın, trafik kazası nedeniyle araçta meydana gelen maddi zararın tazmini istemiyle açıldığı anlaşılmaktadır.

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 1.maddesinde, Kanunun amacının karayollarında can ve mal güvenliği yönünden trafik düzenini sağlayacak ve trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri belirlemek olduğu; "Kapsamı" başlıklı 2. maddesinde, bu Kanunun trafikle ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri bunların uygulamasını ve denetlenmesini ilgili kuruluşları ve bunların görev, yetki ve sorumluluk, çalışma usulleri ile diğer hükümleri kapsadığı ve bu kanunun karayollarında uygulanacağı; 10. maddesinde, yapım ve bakımdan sorumlu olduğu yolları trafik düzeni ve güvenliğini sağlayacak durumda bulundurmanın gerekli görülen kavşaklara ve yerlere trafik ışıklı işaretleri, işaret levhaları koymak ve yer işaretlemeleri yapmanın Belediye Trafik birimlerinin görev ve yetkileri arasında olduğu belirtilmiştir.

Öte yandan 2918 sayılı Yasanın 19.01.2011 günlü Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 6099 sayılı Yasanın 14. maddesiyle değişik 110. maddesinde "İşleteni veya sahibi Devlet ve diğer kamu kuruluşları olan araçların sebebiyet verdiği zararlara ilişkin olanları dahil, bu Kanundan doğan sorumluluk davaları, adli yargıda görülür. Zarar görenin kamu görevlisi olması, bu fikra hükmünün uygulanmasını önlemez. Hemzemin geçitte meydana gelen tren-trafik kazalarında da bu Kanun hükümleri uygulanır.

Motorlu araç kazalarından dolayı hukuki sorumluluğa ilişkin davalar, sigortacının merkez veya şubesinin veya sigorta sözleşmesini yapan acentenin bulunduğu yer mahkemelerinden birinde açılabileceği gibi kazanın vuku bulduğu yer mahkemesinde de açılabilir"; Geçici 21. maddesinde de "Bu Kanunun 110 uncu maddesinin birinci fikrasının göreve ilişkin hükmü, yürürlüğe girdiği tarihten önce idari yargıda ve Askeri Yüksek İdare Mahkemesinde açılmış bulunan davalara uygulanmaz" denilmiştir.

2918 sayılı Kanunun 110 uncu maddesinin birinci fikrasının iptali istemiyle Bursa 3. Asliye Hukuk Mahkemesi ve Batman 2.Asliye Hukuk Mahkemesince yapılan itiraz başvuruları üzerine konuyu inceleyen Anayasa Mahkemesi, şu gerekçesi ile anılan kuralı Anayasaya aykırı görmemiş ve iptal istemini oy birliğiyle reddetmiştir: "… Anayasa Mahkemesi'nin daha önceki kimi kararlarında da belirtildiği üzere, tarihsel gelişime paralel olarak Anayasa'da adli ve idari yargı ayrımına gidilmemiş ve idari uyuşmazlıkların çözümünde idare ve vergi mahkemeleriyle Danıştay yetkili kılınmıştır. Bu nedenle, genel olarak idare hukuku alanına giren konularda idari yargı, özel hukuk alanına giren konularda adli yargı görevli olacaktır. Bu durumda, idari yargının görev alanına giren bir uyuşmazlığın çözümünde adli yargının görevlendirilmesi konusunda kanun koyucunun mutlak bir takdir yetkisinin bulunduğunu söylemek olanaklı değildir. Ancak, idari yargının denetimine bağlı olması gereken idari bir uyuşmazlığın çözümü, haklı neden ve kamu yararının bulunması halinde kanun koyucu tarafından adli yargıya bırakılabilir. İtiraz konusu kural, trafik kazasında zarar görenin asker kişi ya da memur olmasına, aracın askeri hizmete ilişkin olmasına veya olayın hemzemin geçitte meydana gelmesi durumlarına göre farklı yargı kollarında görülmekte olan 2918 sayılı Kanun'dan kaynaklanan tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görüleceğini öngörmektedir. İtiraz konusu düzenlemenin gerekçesinde de ifade edildiği gibi, askeri idari yargı, idari yargı veya adli yargı kolları arasında uygulamada var olan yargı yolu belirsizliği giderilerek söz konusu davalarla ilgili olarak yeknesak bir usul belirlenmektedir. Aynı tür davaların aynı yargı yolunda çözümlenmesi sağlanarak davaların görülmesi ve çözümlenmesinin hızlandırıldığı, bu suretle kısa sürede sonuç alınmasının olanaklı kılındığı ve bunun söz konusu davaların adli yargıda görüleceği yolunda getirilen düzenlemenin kamu yararına yönelik olduğu anlaşılmaktadır. Öte yandan, 2918 sayılı Kanun'da tanımlanan Karayolu şeridi üzerindeki araç trafiğinden kaynaklanan sorumlulukların, özel hukuk alanına girdiği konusunda bir tartışma bulunmamaktadır. İdare tarafından kamu gücünden kaynaklanan bir yetkinin kullanılması söz konusu olmadığı gibi, aynı karayolu üzerinde aynı seyir çizgisinde hareket eden, bu nedenle aynı tür risk üreten araçlar arasında özel-kamu ayırımı yapılmasını gerektiren bir neden de yoktur. Açıklanan nedenlerle, itiraz konusu kural Anayasa'nın 2.,125. ve 155. maddelerine aykırı değildir. İtirazın reddi gerekir…" (Any. Mah.nin 26.12.2013 tarih ve E.2013/68, K.2013/165 sayılı kararı; R.G. 27.3.2014, Sayı: 28954, s.136-147.)

Anayasa'nın 158 inci maddesinin son fıkrasında "Diğer mahkemelerle, Anayasa Mahkemesi arasındaki görev uyuşmazlıklarında, Anayasa Mahkemesi'nin kararı esas alınır." denilmektedir. Anayasa Mahkemesi'nin yukarıda gerekçesine yer verilen kararı, yasa koyucunun idari yargının görevine giren bir konuyu adli yargının görevine verebileceğine, dolayısıyla 2918 sayılı Kanunun 110 uncu maddesinin birinci fikrası ile öngörülen, bu Kanun'dan doğan tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görülmesi düzenlemesinin Anayasa'ya aykırı bulunmadığına dair olup, esas itibariyle görev konusunda verilmiş bir karardır ve Anayasa'nın 158 inci maddesi uyarınca, başta Mahkememiz olmak üzere diğer yargı organları bakımından da uyulması zorunlu bir karar mesabesindedir.

Bu durumda, 2918 sayılı Yasanın 19.01.2011 tarihinde yürürlüğe giren 110. maddesi ile Anayasa Mahkemesi'nin işaret edilen kararı gözetildiğinde, bahsi geçen Kanun maddesinin karayollarında, can ve mal güvenliği yönünden trafik düzeninin sağlanarak trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri kapsadığı ve Kanunun, trafikle ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kuruluşları ve bunların görev yetki ve sorumlulukları ile, çalışma usullerini kapsadığı, dolayısıyla meydana gelen zararın tazmini istemiyle açılan bu davanın da adli yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle davanın görüm ve çözümü adli yargı yerinin görevine girdiğinden, İstanbul 9.Asliye Hukuk Mahkemesi'nce verilen görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

SONUÇ: Davanın çözümünde ADLİ YARGI YERİNİN görevli olduğuna, bu nedenle İstanbul 9. Asliye Hukuk Mahkemesince verilen 26.5.2014 gün ve E:2013/412, K:2014/224 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 14.3.2016 gününde Üye Süleyman Hilmi AYDIN'ın KARŞI OYU ve OY ÇOKLUĞU İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Serdar ÖZGÜLDÜR	Ali ÇOLAK	Yusuf Ziyaattin CENİK	Alaittin Ali ÖĞÜŞ
	Üye	Üye	Üye
	Süleyman Hilmi AYDIN	Mehmet AKBULUT	Yüksel DOĞAN

-
-
-
-
-
-
-
-

KARŞI OY

Uyuşmazlık Mahkemesi'nin 28.09.2015 gün ve E:2015/670, K:2015/671 ile 28.09.2015 gün ve E:2015/580, K:2015/592 sayılı kararlarında belirtmiş olduğum düşünce doğrultusunda sayın çoğunluğun görüşüne katılmıyorum.

ÜYE
Süleyman Hilmi AYDIN